

ЕМ-ХАШАК ТАЙЁРЛАШГА ЭЪТИБОР БАРАЙЛИК

Бешйиллик планларида област тинида чорвачиликни янада ривожлантириш кўзда тутилган. Сут ва гўшт етиштириш учун жуда кўп оқимлар мавжуд, аймо улардан энг муҳими ем-хашак базасидир.

Областнинг колхоз ва совхозларида ўтказилган текширишларда шу нарса маълум бўлдики, улар ноқулай об-ҳаво шароитига қарама-қарши дағал хашак тайёрлаш, сенаж бостириш ишларини ўз вақтида, тўла-тўғис амалга ошириш йўлида дуруст натижаларга эришганлар. Кўччилик хўжаликлар ўз ички резервларини ҳисобга, фойдаланилмай ётган ерларини ўзлаштириш ва бошқа тадбирларни қўллаш туфайли ем-хашак экинлари экин планларини анча ошириб бажардилар. Умуман, област бўйича беда, маккажўхори, илдиш-мевади экинлар ўтган йилларда ҳамда бу йил белгиланганидан анча миқдорда кўп экилган. Биринчи марта қатор майдонларга қовоқ экилди.

Айни вақтда айрим хўжаликларнинг раҳбарлари айби билан ҳозирга қадар ем-хашак экинларининг айрим турлари кам экилган. Масалан, Пискент районид

дон учун 34 гектар ерга, 1-«Пискент» совхозда 30 гектар майдонга маккажўхори кам экилган. Бекобод районини бўйича маккажўхори экин планини ошириб бажаришди. Аммо, Навоий номи колхозда — 18, «Победа» колхозда — 10, «Далварзин» совхозда — 14 гектар ерга маккажўхори экилади қолган. Ленин номи колхоз, «Обод» номи, «Октябрь» 46 йиллиги совхозларида қовоқ экин планини бажарилмади.

Оржоникидзе райониди «Маданият» колхозда—25, «Коммунист» колхозда—9, «Правда» колхозда — 31 гектар ерга маккажўхори кам экилган. Айниқса, Бўстонлиқ районининг кўп хўжаликлариди ахвол оғир. Афтидан, бу ерда ўтган йилдаги хато ва камчиликлардан етарли хулоса чиқарилмаган қурилади. Район колхоз ва совхозларида ем-хашак экинлари экин мuddати қўзғилиб кетди. Маккажўхори, бир йиллик ўтлар, қовоқ маккажўхориини лавлаги билан аралаштириб экин планлари ҳа-нузгача бажарилган йўқ. Қовоқ эса атиги 2,5 гектар ерга экилган, холос. Айрим хўжаликлар маккажўхори учун ажратилган майдонларга пнвз экиб юборган-

лар. Айниқса, совхозларда хашак ўриш техникаси тайёрлаш қон-дарис боришти. Табиий ўтлар ях-ши ўсганлигига қарамай уларни ўриб олиш ташкил қилинмаган. Район бўйича 21 минг тонна сенаж бостириш лозим, аммо ҳозир-гача атиги 300 тоннадан кўпроқ сенаж бостирилди.

Йилгўл райониди Карл Маркс номи колхозда—15, Фрунзе номи колхозда—18, Фрунзе беда экилади қолди. Райондаги айрим хўжаликларда эса сенаж бостиришга қиришганича йўқ. Сенаж бостириладиган чуқурлар ҳам тайёрланмаган. Айниқса, Усмон Юсупов номи комбинатда улар етишмади.

Бундай мисолларни бошқа рай-онлардаги хўжаликлар бўйича ҳам келтириш мумкин. Вазифа эртаги экинлардан бўшган ерларда қай-та экин қилиб, ем-хашак экинла-рини экин планлариди камчилигини тўлдирганидан иборатдир. Окфр-гон райониди худди шундай қи-яйилти: сут, арпа ва бошқа эр-таги экинлар йиғиштириб оли-гач, қамда минг гектар ерга қў-шима маккажўхори ҳамда тарқ-экин мўлжалланяпти.

Оржоникидзе райониди эса бун-дай етишмовчилик эртаги саба-б

вотдан бўшган ерларга маккажў-хори экин ҳисобига тўлдиряпти. Шундай тадбирлар областнинг бошқа районларида ҳам белгилан-ган, уларни ўз мuddатида, тўла-тўғис амалга ошириш зарур.

Ҳозирги пайтда хўжаликларда беда ўриб олиниб, сенаж бости-риляпти, дағал ем-хашак тайёр-ляпти. Кўп колхоз ва совхоз-лар биринчи ўришдаёқ сенаж план-и ҳамда топириқларини бажар-иб қўйдилар. Пискент райони-даги Охунбобов номи, Калинин номи колхозлар, «1-Пискент» совхоз, Калинин райониди «Москва», Собир Раҳимов номи, Навоий номи колхозлар, Бекобод райониди «Победа», Ленин но-ми колхозлар, «1-Далварзин», Ой-бек номи совхозлар, Бўка райо-нидаги Ҳамза номи, «Октябрь 40 йиллиги», Тимирязев номи кол-хозлар сенаж бостириш планла-рини тайёрлаш арасида туриб-дилар.

Айни вақтда баъзи хўжалик-ларнинг раҳбарлари бедани бир-инчиги ўриш мuddатларини асосиз-равида кечиктириб, йилдаги бе-да бўлиб кетишига йўл қўймоқ-длар. Афсуски, бундай хўжалик-лар областнинг кўпгина района-ларида учрайди. Айрим хўжалик-ларда эса сенаж ва снос етқи-зи-

ладиган жойларини тайёрлашда сусткашлик қилияпти. Калинин райониди «Келес» совхозда 800 тонна сенаж тайёрлаш учун жой ҳозирлаш лозим бўлгани ҳол-да атиги 200 тонна учунгина екарли жой тайёрланган. «Бўсув» совхозда эса минг тонна сенаж бостириш лозим бўлгани ҳолда атиги 300 тоннага етарли жой ҳо-зирланган. Хашак ўрадиған тех-ника ҳам барча хўжаликларда тў-ла тайёрлаб қўйилган, деб бўл-майди.

Шунингдек, айрим хўжалик-ларда беда биринчи марта ўри-лганидаёқ қўллаб нубуд бўлиб кет-монда. Окфргон райониди Ки-рон номи, Свердлов номи, «Ком-мунизм» колхозларида шундай ҳоллар рўй берган. Бу жойларда айрим масъул ходимлар айби би-лан ҳар гектар ерда ўн процент-гача беда нубуд қилинган. Айб-дорлар аниқланиб, тегишли жазо-син олди. Бундай масъулиятсиз-лик бошқа жойларда қайтариб-маслиги керак.

Халқ контроли комитетлари, группа ва постлари, хўжаликлар-нинг раҳбарларини чорра маъсул-лати етиштириш ва тайёрлаш дав-лат планлари бажарилиши устиди назоратини ташкил қилар эканлар, асосан ем-хашак тўлашда мав-

жуд бўлган резервларини топиш ҳамда улардан оқилона ва тўғри фойдаланиш йўллариин мазашга эътибор қилмоқлари керак. Юқо-ри даражада тўғрили дағал хашакни етарлича етиштириш ва тайёрлаш, сенаж ва снос бости-риш борасиди тадбирларнинг амалга оширилишини қатъий на-зорат остига олиш лозим.

Айниқса, табиий ўтлардан ўз вақтида хашак тайёрлашга алоҳи-да аҳамият бериш даркор. Бу бо-рада жамоат чорвачилиги учун дағал хашак тайёрлашда област хўжаликларига оталик ёрдами бериш тўғрисидаги пойтахт Ле-нин районини чорва ва хизматчила-рининг ташаббуси ҳартомонлама қўллаб қувватлашга арзийди. Об-ласт комсомол комитети уин маъқуллаб, барча шаҳар ва қи-он комсомол ташкилотларига кенг ёшшини топишди, Кўнгилилар-нинг биринчи ётрадларини ем-хашак тайёрлашга бошладилар. Улар учун барча шароит яратилди, тегишли техника ва механизмлар ажратилиши лозим.

Хўжалик раҳбарлари ем-хашак тайёрлаш ва сенаж бостириш иш-ларини ўтказишдаги мавжуд кам-чиликларини ҳисобга олиб, уларни бартараф қилиш, чорвачилик учун мустақкам ем-хашак базаси ҳозир-лашда барча амалий чораларни қўришлари керак. Жамоат чорва-чилигининг маъсулдорлиги худди шунга боғлиқдир.

Е. КИРИЛИН, област халқ контрол комитети раисининг ўринбосари.

ЎЗБЕКИСТОН ШИФОХОНАЛАРИДА ЎЗГИ МАВСУМ

Ўзбекистондаги биринчи «Вотанис» кардиология санаторийида ёрғ ва қўркам беш қаватли бино қад кўтарди. Янги корпусда ички ўриш палата-лари ва шинам уйлар бор. Ҳозир бу шифохона икки баравар кенгайиб, ундаги ўринлар-нинг сони қариб 600 тага ет-ди. Медицина ходимлари ва хизматчилари учун тўрт қават-ли уй қўриб битказилди. Сана-торий парк ҳам кенгайитрилди. Иккита кудуддан олинган минерал сувиди беморларни даволаш учун кенг фойдаланилмоқда.

Ўзбекистондаги бошқа бир қанча шифохоналар ҳам ёғи мавсум арасида кенгайитрил-ди. «Офарин» дам олин уйида йилгирма ишчилик йилма уйла-рдан нисбат бутун бир қаватли қад кўтарди. Осиёвий дам олин учун ҳам қулай бўлган бундай йилма уйлар бошқа дам олин уйлариди. Чунки «Чор-ток» ва «Ситоран Моҳиҳосса» да ҳам ўриятлиди. Мана шу тадбирлар беш йиллигини ик-кинчи йилдаёқ республикада дам олин уйлариди яна 15 минг кишининг дам олиши учун им-кон беради.

«Луначарское» асаб касал-ликлар санаторийи ҳам шу қуларда қайта қурилмоқда. «Чимен» курортида биринчи даволаш ва дам олин корпус-лари қурилмоқда. Чорғ сув омбори райониди, шунингдек, Шохмарион асосида иккита тор икким курортлари барпо этиш кўзда тутилган.

(ЎЗТАГ).

ОХАНГАРОН ЖАМОЛИ

Областимизнинг кенжа ша-ҳарларидан ҳисобланган Охан-гарон жамоли йил сайин очилиб борапти. Яқин ҳафтадан ичида шаҳар марказида 240 ўринли янги шифохона ишга тушири-лади. Унинг ёнида қуриладиган инваллилар уйи, ҳунар-техника билим юрти ва магазинлар ҳам яқин вақт ичида фойдаланишга топширилади.

Бешйилликка мўлжалланган планга мувофиқ, шаҳарда бун-дан буён қуриш қўламини яна ҳам кенгайди. Келгус йилда турар-жойлар билан бир қатор-да 280 ўринли болалар босчаси, 1100 ўринли мактаб, маданий хизмат кўрсатиш комбинати ва бошқа объектлар бунёд этилади. Шуниси қўвончлики, қури-лиш ишлари билан бир қаторда шаҳарда ободолчилик ишлари ҳам жадал суръатлар билан олиб боришмоқда. Янги турар жой массивлари теварақ-атро-фига ўтказилган доғарақт йи-сайин бу йўл, ҳозир қаттагина «боғларни» ёсатяпти. Бу йил шаҳар аҳли янги объектлар ат-рофида ён қўча бўйларига 13 минг туп мевади ва майзарили-даракт рўқатлари ўтказди.

амал қилинган ҳолда тузилган. Ўтатда йирик мамлакатлар пул бирлиги ҳозирги замон иқтисод назариди аниқлаб чи-қилган ва лугат охирида улар-нинг пул қиймати СССР пул қийматиға қиёс қилинган рўйхати келтирилган.

Китобни О. Аминов, Ж. Дўстмухамедов ва А. Усма-новлар нашрга тайёрлашган.

Т. ХУЖАЕВ.

РЕСПУБЛИКА КОЛХОЗЛАРИДА ХУТОР СИСТЕМАСINI ТУГАТИШ ВА КАПИТАЛ ҚУРИЛИШИНИ ТУБДАН ЯХШИЛАШ ТЎҒРИСИДА

(Боши 1-бетда).

Бирлашманинг ишлаб чиқариш базаси мустақамлансин ва ривожлантирилсин, шу беш йилли-нинг охирига бориб колхозларро қурилиш ташкилотларининг қув-вати пудратга бериладиган қури-лиш-монтаж ишларининг ҳажми жиҳатиди 400 миллион сўмга, уй-жой бинолари қуришнинг умум-ий майдони йилга 700 минг квадрат метрга етказилсин.

«Узоколхозстрой»га қуйидагилар тақлиф қилинди:

— қурилиш индустриалашти-риш даражаси шу нарса кўзда тутилиб охирилсинки, токи иш-ларнинг йилгилангани ва мека-низациялангани беш йилли-нинг охирига бориб давлат қиш-лоқ қурилиш ташкилотлари дара-жасига етказилсин, қўл меҳнати максимал даражада қазайтирил-син, кичик механизация воситаля-ри кенг жорий этилсин;

— конструкториялар енгиллаш-тирилган прогрессив қурилиш ма-териаллари ишлаб чиқариш қулай-тирилсин, колхоз объектлари қу-рилиш мuddатлари қисқарттирил-син;

— қурилиш сифати яхшилан-син, барпо этиладиган объектлар-нинг ўз ўқ йиллар хизмат қилиши таъминлансин.

Колхозларда деталлари тўла йилгилан уй-жой, маданий-маи-ший ва ишлаб чиқариш қурилиш-лари учун деталлар комплектини ишлаб чиқарувчи қишлоқ қури-лиш комбинатлари барпо этиш тўғрисида; 1972—1975 йиллар мобайнида йилга темир-бетон, ду-радторчилик буюмлари, гипс, ас-фальт бетони, металл конструк-циялар, енгил қисмлар, нуруда материаллар ишлаб чиқарувчи, механизмлар ремонт қилувчи ўз ишлаб чиқариш базасига эга бўл-ган район ва районларро корхо-налар қуриш тўғрисида «Узокол-хозстрой» бирлашмаси томониди ўртага қўйилган тақлиф қабул қи-линди.

«Узоколхозстрой» бирлашмасига шу беш йиллининг ўнда айна шундай базалар барпо этилиши по-ёғига етказилиш ва шу асосда транс-порт харажатларини қисқартти-риш, қурилиш қийматиини қазай-тириш тақлиф қилинди.

«Узоколхозстрой» бирлашмасига 1973—1975 йиллар учун қуйида-ги топшириқлар белгиланди:

— колхозлардаги пудратга топ-ширилган қурилиш-монтаж ишларини ўз ишлаб чиқариш ба-заси ва кооператив уй-жой қури-лиш объектлари бўйича 1973 йилда 225 миллион сўм, 1974 йилда 260 миллион сўм ва 1975 йилда 300—350 миллион сўм миқдорда бажариш;

— 1973 йилда умумий май-дони 200 минг квадрат метр, 1974 йилда 350 минг квадрат метр ва 1975 йилда 500 минг квадрат метр уй-жой биноларини ишлаб чиқариш;

— Госпланга, Главнобга «Уз-сельхозтехника»га йиллик план-ларини ишлаб чиққан вақтда «Узо-колхозстрой» бирлашмасини топ-шириқларни бажариш учун зарур ускуналар, механизмлар, транс-порт, махсус материаллар, кабелъ махсулотлари билан таъминлашни кўзда тутиш топширилди.

Қишлоқ хўжалиги министрляти-га, Қорағалпоғистон АССР Ми-нистрлар Советига ва област ху-крия комитетларига қуйидагилар тақлиф қилинди:

— колхоз посёлкаларини улар-нинг инженерлик иншоотлари ва коммуналхияларини текамла қу-рилиш ҳисобга олган ҳолда иммо-нини борица тўғри жойлаштириш устиди назоратини қўйатириш;

— колхозлардаги капитал қури-лиш ишларини планлаштиришни яхши-

лаш, лойиҳалаш ташкилотларига лойиҳа-смета хужжатларини иш-лаб чиқишни ўз вақтида ва тўла ҳажмида қанақ қилиш, маблаглар-ни ишга тушириладиган объект-ларга марказлаштириш, уларнинг қурилишини нормативда белгилан-ган мuddатларда тўғалтириш. План-лаштириш вақтида қурилишлар-нинг навбатини шундай белгилаш керакки, токи уй-жой посёлкалари ва ишлаб чиқариш комплекслари-нинг тўла равишда тўғалтириш қисмлари ҳар йили яратила бор-син;

— колхозларда қуриладиган объектларнинг ускуналар ва мате-риаллар билан тўла комплекта-ринини таъминлаш;

— қурилиш устиди техника назоратини қўйатириш, колхоз-ларро ташкилотларини маблаг билан таъминлаш ва бажариладиган ишлар учун улар билан ўз вақ-тида ҳисоблашиб туриш чоралари-ни қўриш;

— Госплан ва Молия министр-лиги билан биргаликда хуторлар-да ва унча катта бўлмаган қиш-лоқларда колхозчиларнинг бузиб олинаётган уй-жой биноларининг страхование ҳақини тўлаш тарти-би тўғрисида Ўзбекистон ССР Ми-нистрлар Советига тақлифлар тақ-дим этиш.

Ўзбекистон ССР Госстрояи зим-масига қуйидаги мажбуриятлар юклатилиди:

— колхозларнинг марказий по-сёлкаларини қуриш вақтида бош планларга рион қилиниши устиди қатъий назорат ўриштириш, бузиб қилиниши керак бўлган хутор-лар ва посёлкаларда уй-жой бино-лари, маданий-маиший аҳамиятга эга бўлган объектлар ва бошқа капитал бинолар ҳамда иншоот-лар қуриладиган қатъий чек қўйиш;

— уй-жой бинолари, болалар боғчалари, мактаблар, касалхона-лар ва бошқа маданий-маиший объектлар ҳамда ишлаб чиқариш аҳамиятга молик объектларнинг энг яхши типовой лойиҳаларини танилаб олиш ҳамда уларни қуриш учун тасвир қилиш. Лойиҳалар ва конструкториялар танилаш вақ-тида бинолар ва посёлкаларнинг архитектура қиёфасини яхшилаш, қурилиш индустриалаш, йилма-ий қилиш даражасини ошириш, ун-ин мuddатлари ва қийматиини қазай-тириш, замонавий ва кўп хизмат қиладиган пародлаш ва томлар-ни ёпиш материалларини қўлла-ниш заруралигини ҳисобга олиш.

— Госстрояга, Қишлоқ хўжали-ги министрлятига ва «Узоколхоз-строй»га қуйидаги вазифалар топ-ширилди:

— колхозларнинг лойиҳалар билан кенг таништириш мақсалида 1972 йил мобайнида қишлоқда уй-жой, маданий-маиший ва ишлаб чиқариш қурилишлари оё-ектлари макетларининг қўма юб-газмасини ташкил этиш;

— Ўзбекистон ССР халқ хўжа-лиги ютуқлари аниқтаваси дирек-цияси билан биргаликда 1972 йил-да халқ хўжалиги ютуқлари ани-қтавасида уй-жой, маданий-маи-ший ва ишлаб чиқариш аҳамиятга эга бўлган объектларнинг Ўз-бекистон ва бошқа иттифоқдош республикалар лойиҳалаш ташки-лотлари тайёрлаган лойиҳалари аниқтавасини ташкил этиш;

— Бузулғур райониди «Ок-тябрь», Ромитан райониди «Ле-нинград», Сидарё райониди «Ленинград», Янгирик райониди «Охунбобов номи, Ёқон райо-нидаги «Партия XXII съезди», Термиз райониди «Октябрь 40 йиллиги» колхозларида тажриба-намунали посёлкалар қурилиш-ни амалга ошириш.

Шу колхозларнинг правдлеи-ларга хўжалигини ривожланти-риш планларида акраламас фонд-дан маблаглар ва посёлкалар қу-рилишига Давлат банкнинг узоқ мuddатга берадиган кредитни

олиниши кўзда тутиш тасвия қи-линди.

«Узоколхозстрой»га колхозлар учун лойиҳалаш ишларини амалга ошириш ҳуқуқи берилди. «Узбек-колхозпроект» лойиҳалаш инсти-тути составида «Узорттехколхоз-строй» област бўлимида ва фи-лиаллари тузиш, Тошкентда унинг трести тузишга ижозат берилди.

«Узсельхозтехника» бирлашма-сига колхозларда қуриладиган иш-лаб чиқариш объектларини техно-логия ускуналари махсус матери-аллар ва кабелъ буюмлари билан ўз вақтида ва тўла-тўғис таъмин-лаб туриш тақлиф қилинди.

«Узоколхозстрой»га қуйидаги вазифалар тақлиф қилинди: бир-лашманинг ўқув комбинатларида 1973 йилда 5.000, 1974 йилда 6.000 ва 1975 йилда 7.000 нафар малакали ишчи тайёрлашни таш-кил этиш;

— ҳунар-техника таълими ко-митети ҳамда маҳаллий партия ва совет ташкилотлари билан бир-галикда ҳар қайси областда ҳар бирда 300—350 нафар ўринли икки-учтадан ҳунар-техника билим юрти ташкил этиш тўғрисидаги масалани ҳал этиш;

— 1973—1975 йилларда Сур-хондарё, Бўхоро, Сидарё област-ларида ҳар қайси 600 ўринга эга бўлган умумий ётоқхоналари бил-дан ҳунар-техника билим юртилар қуриш. Республика колхозларига колхозларро ташкилотларга уларнинг амалга ошираётган та-дбирларини учун шу мақсадларга ҳар йили маблаг ажратилиши кў-зда тутишни тасвия қилиш.

Пудратга топшириладиган иш-ларнинг ҳажми жуда ҳам ўсиб бо-раётганлигини назарда тутиб, ўр-та бўғиндаги раҳбар кадрлар тай-ёрлаш учун Олий ва ўрта махсус таълим министрлятининг Уйчида-ги политехникуми «Узоколхоз-строй»га олиб беришмоқда. Гос-планга, Олий ва ўрта махсус таъ-лим министрлятига ва «Узоколхоз-строй»га олиб ва ўрта техника махсус маълумотига эга бўлган мутахассислар тайёрлаш ва улар-ни «Узоколхозстрой»га ақратиш тўғрисидаги масалани қараб чи-қиш топширилди.

Госпланга қишлоқ қурилиши бўлимида колхозлардаги қури-лиш планлаштириш бўйича ки-чик бўлими тузишга ижозат берил-ди.

Област, шаҳар ва район пар-тия комитетларига колхозларро қурилиш трестлари ва бошқарма-ларнинг бошланғич партия таш-килотларига раҳбарчилиги ахши-лаш, коллективларини давлат план-ларини ҳамда социалистик маъ-муриятини бажаришга сафар-бар этишда кадрлар билан таъ-минлашда, уларга маданий ҳамда маиший хизмат кўрсатишни яхши-лашда бошланғич партия ташки-лотларига қўн сайин ёрдам бериб туриш тасвия қилинди.

Республика ва маҳаллий газетла-рида редакцияларига, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Теле-видение ва радиоэфитириш давлат комитетига колхозлар ва колхозларро қурилиш ташкилот-ларининг уй-жой, маданий-маи-ший муассасалар ва ишлаб чиқа-риш аҳамиятга эга бўлган объек-тлар қуриш, колхоз қишлоқлари-нинг ободоллаштиришдаги тажри-басини кенг миқёсда ёритиш топширилди.

Ўзбекистон Компартияси Мар-казий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети област, шаҳар, район партия комитетлари, Қорағалпоғистон АССР Министр-лар Совети, меҳнатнашлар депу-татлари област, шаҳар ва район Советларининг партия комитет-лари колхоз-хўжаликларини тай-яда қуриш учун колхозчиларнинг маданий-маиший шарт-шароитла-рини тубдан яхшилаш учун умум-халқ юришини қўйатириб юбора-дилар деб ишорат билдирадилар.

ТОШКЕНТ чарни-галантерия фабрикаси коллективи СССР ташкил топганининг 50 йилли-гига зўр ҳозирлик қўймоқда. Корхона меҳнаткашлари йил охиригача планга қўшимча ра-вишда 120 минг сўмлик махсулот ишлаб чиқаришга бел боғланган. Суратда: аёллар сум-каси цехининг пешқадам ишчиси Н. Грушина ҳамда Т. Шамсеева ўртоқлар тайёр махсу-лотни кўздан кечиришмоқда.

М. Нуритдинов фотоси.

ЯНГИ КИТОВЛАР

ИҚТИСОДИЙ ТЕРМИНЛАР ЛУҒАТИ

тиллариди ҳамда Европа ва қисман Шарқ халқлари тилла-ридан кириб ўзлаштирилган терминларга ўзбек тилида қис-қача изох берилган. «Лугат»-да қилинганлардан олдинги иш-лаб чиқариш усулига, капитализм, социализм ва коммунизм ишлаб чиқариш усулига онд ҳамда халқ хўжалигининг му-

хим тармоқларига онд тез-тез учраб турадиган терминлар бе-рилаган.

Ушбу лугат профессор Олим Аминовнинг беюосати раҳбар-лигида ва у кишининг кўп йиллик илмий ва педагогик фаолияти натижасида тўплан-ган ва тақомиллаштирилган иқ-тисодий лугат материалларига

Ф А З И Л А Т

Буваҳўжа ака одат бўйича бар-вақт ўғонди, наридан бери но-нушта қилган бўлиб, ҳовлига туш-ди.

Ариқ четига экилган атирғул-лар қийғаси очилган. Тонгги шаб-нама гул япроқлариди тўйиб-тўй-иб бўса олад, маиш шабада тегажонлик қилиб, у ёқ бу ёққа торқиласе-да, инму томилар унга парво қилмайд.

Буваҳўжа ака гуллар атрини эн-тики-энтикиб симириди. Сўнгра бир немасини қирқиб, гулдаста ясади. Шу пайт ичкаридан тур-муш ўртоғининг овози эшитилди:

— Намунча, шошмасангиз. Одамларга ўхшаб, болаларни бағрингизга олиб, чой ҳам ичмай-сиз. Дорихона қочиб кетмасе керак, очилишга ҳийла вақт бор-ку!

Буваҳўжа ака хотинини ширин сўз билан ютади, йўлга туш-ди. Ўз ҳаёли билан банд бўгун-да мўлжалланган ишларини микси-да пиширади, буротни берган кишиларни бир-бир эслайди.

«Гемоглобулин» кўпроқ сў-ошалапти, қандай бўлмасин пе-шингача келтириб қўймасам бў-лмайди. Қўнғирқ қисламсимкан».

— Сизни қутайтган эдим, ҳа-шимсиз! — дабурустан эши-тмиган овоз ҳаёлини бўлди.

Олдида уйқусизликдан қўзла-ри кичикга тушиб кетган, ҳаз-жондан рангига доқадек оқарган ўрта ёшлардаги аёл турарди.

— Тинчликми, янги! — дея у аёлга, — ташвишли қиринасиз.

— Қизим кечаси билан иситил-лаб чиқди. Ҳозир ўзини билмай ётибди, иситмаси баланд, алаҳси-райди. Шунга...

Буваҳўжа ака тегишли дорини она қўлига тутқизди. У кетган қўлидаги гулдастани сувга солиб, дерезани

очиб юборди. Баҳор шабадаси қўнғилга келиб ўрилади-ю, руҳи енгиллашди. «Бекор тургандан бекор ишлан, дегандек доқа олиб, катта-кичик ранг-баранг ишчиларини артади, иш жойини тартибга келтирар, сўнгра талаб ва истақлар дафтарчас

Дунё овози

Чет эл хабарлари

ПХР БИЛАН ГФР ЎРТАСИДАГИ ШАРТНОМА РАТИФИКАЦИЯ ҚИЛИНДИ

ВАРШАВА. (ТАСС). Польша Халқ Республикасининг Давлат Кенгаши ўзаро нуқсонсиз нормалаштириш асослари тўғрисида Польша

Халқ Республикаси билан Германия Федератив Республикаси ўртасида 1970 йил 7 декабрда Варшавада имзоланган шартнома ратификация қилди.

Г. ДИМИТРОВ АСАРЛАРИ ЯПОН ТИЛИДА

ТОКИО. Бу йил Г. Димитров туғилган кунга 90 йил тўлади. Япониянинг Оцуца Ситотэн шаҳрида Г. Димитров танилган асарларининг уч томининг босмага тайёрлади. Бу уч том-

ликка халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракати атоқли арбобининг ҳозирги замон ва халқаро коммунистик ҳаракатнинг энг муҳим проблемаларига доир мақола, нутқлари кирган.

САМАРАЛИ ҲАМКОРЛИК

ЛАГОС. Нигерия, Чад, Нигер ва Камерун—Африкадаги ана шу тўрт мамлакат соҳиллари юзиде ўтказилган Чад кўли ҳавзасининг табиий бойликлари ўзлаштиришда санкиз йилдан буён самарали ҳамкорлик қилмоқдалар.

Чад кўли ҳавзаси масалалари билан шуғулланувчи комиссия аъзолари Нигериянинг Май-дугури шаҳрида ўтказилган ўз мажлисида кўнда эркин бадиқ овланиш принципи ҳақида яқинлик билан келишиб олдилар. Юқорида тилга олиб ўтилган мамлакатлар ана шу комиссиянинг аъзосидир.

Тўрт мамлакат вакиллари ана шу ҳавзадаги гоёт бой бадиқ ресурсларидан фойдаланиш

М. ЛЭЙРДНИНГ АЙТГАНЛАРИ

НЬЮ-ЙОРК. 29 май. (ТАСС). АҚШ мудофаа министри М. Лэйрд Америка армияси Монтана штатида «Сейфгард» системасидаги ракета ҳужумидан мудофаа базалари ҳурилишини тўхтатиш ва ракета ҳужумидан мудофаанинг бошқа базаларидаги ишларини вақтинча тўхтатиб қўйсин, деб буйруқ берди. «Биз, деди Лэйрд, қуролларини чеклаш тўғрисидаги тарихий битимлар эиммамизга юклаган мажбуриятларини бажариб, оқилона жадаллик билан ҳаракат қилишни истаймиз».

Лэйрд ракета ҳужумидан мудофаа соҳасидаги барча илмий тадқиқотлар ва лойиҳалар программалари устида ишларини ҳам вақтинча тўхтатиб қўйишни буюрди. Америка Совет шартномаси бу ишларни бажаришни татиқлаган эди.

Исроил ЭКСТЕРИМИСТЛАРИНИНГ ИҒВОГАРЛИГИ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Исроилнинг қўшни араб давлатлари чегарасида иғвогарлик ҳаракатлари давом этмоқда.

БМТнинг Яқин Шарқдаги ҳарбий кузатувчилар группаси штаби бошлиғи ҳабар берганидек, фақат 1972 йил 24 май кундагина Исроил қўшинлари Сурия позицияларига қараб пулемётлардан ва бошқа қуроллардан 3 марта ўт очдилар. Сурия вакиллари ҳабар беришича, Исроил қўшинлари 10 майдан 17 майгача Сурия позициясини миномётлардан бир неча марта ўққа тутдилар. Исроилнинг 2 та танки ва 2 та бронетранспортери очиқдан-очиқ иғвогарлик мақсадларида Сурия чегарасига бевосита яқин жойда ҳаракат қилиб турди.

БМТ кузатувчилари, шунингдек 24 майда Исроил ҳарбий ҳаво кучларининг 2 та реактив самолёти Ливан территориясининг бир қисмидан учиб ўтганини тўғрисида Ливандан шикоятнома олдилар.

ШАҲАРЛАР ЯНА ЛАРЗАГА КЕЛДИ

ЛОНДОН. Белфастда ва Лондондеррида яна бомба портлашлари вийишга бошланди. Ассошайнел Пресс агентлигининг таъкидлаб беришича, бу бомба портлашлари 26 майда бутун кун давомида Шимоллий Ирландияда ана шу икки катта шаҳарни ларзага солди. Ҳар икки шаҳарда инглиз солдатлари билан маҳаллий аҳоли ўртасида тўқнашувлар бўлиб ўтди.

Мантабларимиз ҳайтида қизгин ва энг масъулиятли дамлар — имтиҳонлар бошланди. Имтиҳонлар ўқитувчилар, педагогик коллективлар ва ўқувчилар учун ўзига хос катта синовдир. Чунки, йил бўйи қилинган ишларга янги натижа, ўқувчиларнинг олган билимлари баҳоланган.

Кеча мантабларини тамомловчи 8-синф ўқувчилари алгебрадан ёзма имтиҳон топширдилар. Областиимиз мантабларида ҳам имтиҳонларга зўр уюшқонлик билан киришилди. Бенобод, Ўрта Чирчиқ, Калинин, Оржоникидзе ва бошқа районларда, айниқса, имтиҳон олдидан пухта тайёргарлик кўрилди. Дастлабни имтиҳонлар натижалари ҳам қувончли бўлди.

Мантабларда имтиҳонлар қизгин давом этмоқда. Суратда: Тошкентдаги 132-мактабнинг битирувчи синф ўқувчилари ишчи ёзмақдалар.

Б. Мансуров фотоси.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

СПОРТ

СОВЕТ РАҲИМОВ ХОТИРАСИ УЧУН

Совет Иттифоқи Қаҳрамон генерал Собир Раҳимов хотира-си учун классик кураш бўйича Бутуниттифок мусобақалари ўтказилган қарор қилинган эди. Ана шундай мусобақанинг биринчиси Тошкентдаги, «Ешлик» спорт аренасида бўлиб ўтди. Бу мусобақага мамлакатимизнинг 39 шаҳридан 259 спортчи қатнашди. Шартга кўра, унда фақат мастерликка номзодлар иштирок этиши ва дастлабки уч ўринин олган полболлар СССР спорт мастери номини олиши мумкин эди.

Гиламга Ўзбекистондан 60 полбол чиқди. Улардан 20 киши фахрли ўринларини эгаллади ва спорт мастери номини ба- жариш. Шунинг қувончлики, 10 вазндан еттигасида ўзбекистон-лик гилиб бўлишди. Биринчи ўринни эгаллаган полболлар қў- йдагилардир. Ли («Политот- дел» колхоз), Қосинов (Анди- жон), Назаров, Зиганшин, Драченко, Колман, Шаболкин.

ЎЎҚИМАЧИ АЁЛЛАР ЧЕМПИОН

Самарқанд шаҳрида кўл тў- пидан аёллар ўртасида Ўзбе- кистон чемпионати ўтказилди. Бу ерга кўнчили спорт жами- ятлари ва маҳкамаларнинг ко- мадалари, област мусобақа- ларининг гилиблари тўпланган эди. Тошкент ўққимачилик ко- мбинатининг гилибчи аёллари мусобақани мағлубиятсиз ўт- казиб, биринчилигини олдилар. Уларга 1972 йилги республика чемпиони номи берилди.

ОЛИМПИАДА СТАДИОНИ ОЧИЛДИ

20 олимпиада ўйинлари ўт- казиладиган Мюнхендаги ста- дион очилди. У 80 минг томо- шабининг ўзига синдира олади. Олимпиада стадиони очилган- дан кун Совет Иттифоқи ва ГФР терма футбол командалари ўр- тоқлик учрашуви ўтказилди. Майдон эгалари 4:1 ҳисобида гилиб чиқди. Ўйларини та- наффусдан сўнг Мюллер (уч- та), Хенес ва Колотов киритди- лар.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТВ	РАШИД ШЕЪРЛАРИ	УЧИНЧИ ПРОГРАММА	ТЕАТР	КИНО
МОСКВА КУРСАДАТИ 16.00 — Футбол бўйича СССР чемпионати. «СПАРТАК (Москва) — ЦСКА. В. И. Ленин номи Марказий стадиондан олиб кўрсатилади. 2-тайм (ёзма олинган). ТОШКЕНТ КУРСАДАТИ Рус тилида: 20.00 — «Азборот» информатсион программаси. 20.15 — «Ўзбекистон беш йиллик мар- шиди». «Қарши курилиши — тўр- қизинчи беш йилликнинг зарбдор курилиши». Ўзбек тилида: 20.55 — «Баҳор ва дийр маҳин». «Шонир УТКИР	21.10 — «Азборот» информатсион программаси. 21.25 — Кишлоқ ҳужалиги би- лимлари телевизион халқ универ- ситети. «Ўзунг тайерлашдаги янги- лик ва озуқа тайерлаш техно- логияси». Чорвачинлик факульте- ти. МОСКВА КУРСАДАТИ 22.30 — Футбол бўйича СССР чемпионати. «ДИНАМО» (Москва) — «ТОРПЕДО» (Москва). ИККИНЧИ ПРОГРАММА 17.50 дин — Москва курсатади.	ТОШКЕНТ КУРСАДАТИ УҚУВ ПРОГРАММАСИ 20.00 — Ўқитувчи экрани. 1971 — 72 ўқув йилида олиб берилган ўқув телекўрсатувларининг якуни тўғрисида (рус тилида). 20.30 — Ўқитувчи экрани. 1971—72 ўқув йилида олиб берилган ўқув теле- кўрсатувларининг якуни тўғриси- да (Ўзбек тилида). Рус тилида: 21.00 — Врач мас- лахати. 21.10 — Турналар учмоқ- да» (бадиий фильм).	НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВ- ЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИ- ДА — 31/V да Князь Игорь. МУКИМИЯ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВ- ЛАТ МУЗАНКАЛИ ТЕАТРИДА — 31/V да Семизганлар ҳиббони, 1/VI да Тоғ гўзали, 2/VI да Фарго, на толг отгунча, 3/VI да Ҳалима. ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ИШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 30/V да Дийдор, 31/V да Дарбадар.	30 МАЙДА КИШИКИ БИНОДА Ота — «ЎЗБЕКИСТОН», НАВО- ИЙ номи (қундуз ва кечқурун). Шахзода жаноби олийлари — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (қун- дуз ва кечқурун). Кеча, бугун ва эртага — ҲАМ. 3А номи (қундуз ва кечқурун). Иссиқ кўlining қизгалдонлари (эрталаб 10, қундуз 12, 2 ва 4 да). Андоқлар сири (қундуз соат 11, 1, 3 ва 5 да). Хатабала (кеч соат 6, 8 ва 10 да). Чегара дарё ор- тнда (кеч соат 7 ва 9 да) — «СПУТНИК».

ОСИЁ ВА АФРИКА МАМЛАКАТЛАРИНИНГ II ХАЛҚАРО КИНОФЕСТИВАЛИ

САНЪАТ САРОЙИДА НАМОЙИШ ҚИЛИНАДИГАН ФИЛЬМЛАРНИНГ РЕПЕРТУАР ПЛАНИ:

СЕАНСЛАР:	30 МАЙДА	31 МАЙДА	1 ИЮНДА	2 ИЮНДА	3 ИЮНДА
эрталаб соат 10 яримда; қундуз соат 2 яримда; кеч соат 7 яримда;	«АЛИБОБО ВА 40 ҚАРОҚЧИ» (Япония). «ҚОНУНДАН ТАШҚАРИ» (Жазоир). «ЯШИРИБ ҚУЙИЛГАН ХАЗИНА» (Ироқ). «ЖАЗОИРДА ПАНАМЕРИКА ФЕСТИВАЛИ» (Гвинея). «ФАЛЛОХЛАР» (Тунис). «НАНГ МАЙДОНИДА АЙТИЛГАН ҚУШИҚ» (Индия). «БЕШ ЭРКАКНИНГ ХОТИНИ» (Миср).	«ИККИ ТОМЧИ СУВ» (Ҳиндистон, 2-серия). «УЧ ЙУЛ ТУТАШГАН ЖОЯДА» (Шри Ланка). «СЕВГИ ИЗҲОР ҚИЛИШ» (Жазоир). «ЭМИТА» (Сенегал). «ШАМОЛГА ҚАРШИ БОРАЕТГАН ҚИЗЛАР» (Япония).	«СУД ВА ҚОНУН» (Покистон, 2-серия). «ОПЕРАЦИЯ СОАТ 6 ДА» (Сурия). «ИНТЕРВЬЮ» (Ҳиндистон). «ҲАЕТДАН ОЛИНГАН» (Бангладеш). «АЧЧИҚ ҲАҚИҚАТ» (Миср).	«УЯТЧАНГ» (Ҳиндистон, 2-серия). «УЯТЧАНГ» (Ҳиндистон, 2-серия). «УЯТЧАНГ» (Ҳиндистон, 2-серия). «УЯТЧАНГ» (Ҳиндистон, 2-серия).	«ИЗЛАР» (Марокко). «САҲРО ҚАЪРИДА» (АҚШ). «ИЗЛАР» (Марокко). «САҲРО ҚАЪРИДА» (АҚШ). «ИЗЛАР» (Марокко). «САҲРО ҚАЪРИДА» (АҚШ).
КИНОТЕАТРЛАРДА НАМОЙИШ ҚИЛИНАДИГАН ФЕСТИВАЛЬ ФИЛЬМЛАРИНИНГ РЕПЕРТУАРИ:	30 МАЙДА	31 МАЙДА	1 ИЮНДА	2 ИЮНДА	3 ИЮНДА
СЕАНСЛАР: кундуз соат 11, 3 ва кеч 8 да.	«ТУГАЛЛАМАГАН ВОКЕА» (Ҳиндистон). «САҲРО ҚАЪРИДА» (АҚШ).	«МЕНИНГ БАТАНИМ» (Ҳиндистон, 2-серия).	«НАША ВА ТАЕҚ» (Жазоир). «БЕШ ЭРКАКНИНГ ХОТИНИ» (Миср).	«ОДАМЛАР ВА УРУШ» (Япония, 2-серия).	«ИККИ ТОМЧИ СУВ» (Ҳиндистон, 2-серия).
СЕАНСЛАР: кундуз соат 11, 3 ва кеч 8 да.	«ОИЛАСИЗ» (Япония). «МЕНИНГ ИСМИМ—МАСХАРАБОЗ» (Ҳиндистон, 1-серия).	«РУСТАМ ВА СУХРОБ» (Тожикистон). «МЕНИНГ ИСМИМ—МАСХАРАБОЗ» (Ҳиндистон, 2-серия).	«ДАЪРАДАГИ ҚУШИҚ» (Миср). «МЕНИНГ ИСМИМ—МАСХАРАБОЗ» (Ҳиндистон, 3-серия).	«НАША ВА ТАЕҚ» (Жазоир). «БЕШ ЭРКАКНИНГ ХОТИНИ» (Миср).	«ЖОНИМ ҚИЗИМ» (Миср). «СЕВГИ ИЗҲОР ҚИЛИШ» (Жазоир).
СЕАНСЛАР: эрталаб соат 10, қундуз 3 ва кеч 8 да.	«ҲАЕТДАН ОЛИНГАН» (Бангладеш). «СЕВГИ ВА МАНСАБ» (Миср).	«ОИЛАСИЗ» (Япония). «ЖОНИМ ҚИЗИМ» (Миср).	«КУЯ» (Ҳиндистон, 2-серия).	«МЕНИНГ ИСМИМ—ДЖОНИ» (Ҳиндистон, 2-серия).	«ЙУЛ» (Жазоир). «УНИ ОЗН ДЕЯИШАРДИ» (Япония).
СЕАНСЛАР: эрталаб соат 10, қундуз 3 ва кеч 8 да.	«ЮЗ МИНГДАН БИРИ» (Ҳиндистон, 2-серия).	«АЛИБОБО ВА 40 ҚАРОҚЧИ» (Япония). «ДАШ ОҚОЛ» (Эрон).	«УЯТЧАНГ» (Ҳиндистон, 2-серия).	«СОЯСИЗ ОДАМ» (Миср). «БУ КИШИНИ ТУТИНГ» (Япония).	«АНДОЗ» (Ҳиндистон, 2-серия).
СЕАНСЛАР: эрталаб соат 10, қундуз 3 ва кеч 8 да.	«МЕНИНГ ИСМИМ—ДЖОНИ» (Ҳиндистон, 2-серия).	«СОЯСИЗ ОДАМ» (Миср). «МЕНИНГ ИСМИМ—МАСХАРАБОЗ» (Ҳиндистон, 1-серия).	«АЛИБОБО ВА 40 ҚАРОҚЧИ» (Япония). «МЕНИНГ ИСМИМ—МАСХАРАБОЗ» (Ҳиндистон, 2-серия).	«СЕНИНГ ҲАРОРАТЛИ ҚУЛЛАРИНГ» (Грузия). «МЕНИНГ ИСМИМ—МАСХАРАБОЗ» (Ҳиндистон, 3-серия).	«ШАҲАРЛИКЛАР ХОРИ» (Япония). «СЕВГИ ВА МАНСАБ» (Миср).
СЕАНСЛАР: эрталаб соат 10, қундуз 3 ва кеч 8 да.	«БУТУН ОСМОН» (Ҳиндистон, 2-серия).	«САҲРО ҚАЪРИДА» (АҚШ). «БУ КИШИНИ ТУТИНГ» (Япония).	«СЕВГИ АЛАНГАСИ» (Миср, 2-серия).	«АНДОЗ» (Ҳиндистон, 2-серия).	«МЕНИНГ БАТАНИМ» (Ҳиндистон, 2-серия).
СЕАНСЛАР: эрталаб соат 10, қундуз 3 ва кеч 8 да.	«УПҲАР» (Ҳиндистон, 2-серия).	«БУТУН ОСМОН» (Ҳиндистон, 2-серия).	«ДАШ ОҚОЛ» (Эрон). «СОЯСИЗ ОДАМ» (Миср).	«АЛИБОБО ВА 40 ҚАРОҚЧИ» (Япония). «АЧЧИҚ ҲАҚИҚАТ» (Миср).	«КУЯ» (Ҳиндистон, 2-серия).
СЕАНСЛАР: эрталаб соат 10, қундуз 3 ва кеч 8 да.	«АЛИБОБО ВА 40 ҚАРОҚЧИ» (Япония). «ҚОНУНДАН ТАШҚАРИ» (Жазоир).	«ИККИ ТОМЧИ СУВ» (Ҳиндистон, 2-серия).	«СУД ВА ҚОНУН» (Покистон, 2-серия).	«ИЗЛАР» (Марокко). «САҲРО ҚАЪРИДА» (АҚШ).	«ҚИЗИЛ ТОШ» (Ҳиндистон, 2-серия).
СЕАНСЛАР: эрталаб соат 10, қундуз 3 ва кеч 8 да.	«ҚОНУНДАН ТАШҚАРИ» (Япония). «МЕНИНГ ИСМИМ—МАСХАРАБОЗ» (Ҳиндистон, 1-серия).	«ХУРМО ПИШГАНДА» (Марокко). «МЕНИНГ ИСМИМ—МАСХАРАБОЗ» (Ҳиндистон, 2-серия).	«СЕВГИ АЛАНГАСИ» (Миср, 2-серия).	«МЕН ГУДОНИ ЭШИТАЯПМАН» (Япония). «ҚОНУНДАН ТАШҚАРИ» (Жазоир).	«МЕНИНГ ИСМИМ—ДЖОНИ» (Ҳиндистон, 2-серия).

АБОНЕМЕНТЛАР ВА БИЛЕТЛАР САНЪАТ САРОЙИ ҲАМДА КИНОТЕАТРЛАР КАССАЛАРИДА СОТИЛАДИ.